

ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Κυκλώστε τη μοναδική σωστή απάντηση.)

1. Ήταν τόσο σκοτεινά, που δε βλέπαμε τίποτα.

- A. Αναφορική πρόταση
- B. Πλάγια ερωτηματική πρόταση
- Γ. Αποτελεσματική πρόταση
- Δ. Κύρια πρόταση

2. Μη στέκεσαι άκρη άκρη. Θα πέσεις!

- A. Προσδιορισμός χρόνου
- B. Προσδιορισμός τόπου
- Γ. Προσδιορισμός ποσού
- Δ. Προσδιορισμός τρόπου

3. Έφερα το τετράδιο και το βιβλίο μου.

- A. Μονόπτωτο μεταβατικό ρήμα
- B. Δίπτωτο μεταβατικό ρήμα
- Γ. Συνδετικό ρήμα
- Δ. Αμετάβατο ρήμα

4. Αφού το λες εσύ, έτσι θα είναι.

- A. Χρονική πρόταση
- B. Αιτιολογική πρόταση
- Γ. Κύρια πρόταση
- Δ. Υποθετική πρόταση

5. Εξ...γ...σέ μου τι εννοείς.
- A. ή/ι
 - B. ει/η
 - Γ. ή/η
 - Δ. η/η
6. Ας είμαστε ειλ...κρ...ν...ς μεταξύ μας.
- A. ι/ι/ει
 - B. η/ι/η
 - Γ. ι/η/εί
 - Δ. ι/ι/εί
7. Η μητέρα του είπε: «Επ...λεξε ένα από τα βιβλία που προτιμάς!»
- A. ι
 - B. ί
 - Γ. ε
 - Δ. έ
8. Μολονότι του το εξήγησα πολλές φορές, δε λέει να το καταλάβει.
- A. Αναφορική πρόταση
 - B. Εναντιωματική πρόταση
 - Γ. Ενδοιαστική πρόταση
 - Δ. Κύρια πρόταση
9. Πρέπει να καταβάλεις τη διπλάσια προσπάθεια.
- A. Τακτικό αριθμητικό
 - B. Πολλαπλασιαστικό αριθμητικό
 - Γ. Απόλυτο αριθμητικό
 - Δ. Αναλογικό αριθμητικό

10. Μου φαίνεται δύσκολο το πρόβλημα.

- A. Αντικείμενο
- B. Υποκείμενο
- Γ. Επιθετικός προσδιορισμός
- Δ. Κατηγορούμενο

ΜΕΡΟΣ Β. ΚΕΙΜΕΝΟ & ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ήταν ένας φτωχός με πολλά παιδιά και δούλευαν με τη γυναίκα του όλη μέρα. Κάθε βράδυ που ήταν κουρασμένοι, ήθελαν να φάνε το ψωμάκι τους ήσυχα κι αγαπημένα, κι έπειτα να πιάσει ο πατέρας τη λύρα του, να χορεύουν τα παιδιά και να περνούν ζωή αγγελική.

Δίπλα καθόταν ένας πλούσιος, και σαν άκουε κάθε βράδυ τα γέλια και τις χαρές του φτωχού, παραξενευόταν:

«Πώς εγώ μαθές¹ να μην είμαι ευχαριστημένος κι αναπαμμένος σαν αυτόν, όλη μέρα αξίνα² και το βράδυ γλέντι;»

Λέει:

«Να του δώσω θέλω γρόσια³, να δω τι θα κάνει.»

Πάει βρίσκει το φτωχό, του λέει:

«Επειδή σε ξέρω τίμιο άνθρωπο, να, σου δίνω χίλια γρόσια ν' ανοίξειςπραμάτεια⁴, ό,τι θες, κι αν πλουτίσεις, μου τα δίνεις, ειδεμή σου τα χαρίζω.»

Όλη μέρα πια, ο φτωχός συλλογιζόταν τι να κάνει τόσα γρόσια. Τα φέρνει από δω, τα φέρνει από κει...

«Ν' ανοίξωπραματευτάδικο; Να τα βάλω στον τόκο; Να πάρω αμπελοχώραφα;»

Έρχεται το βράδυ, ούτε λύρα να πιάσει, μιλιάνοι⁵ δεν έκαναν τα παιδιά του. Να γελάσουν, τα μάλωνε: όλη νύχτα δεν έκλεισε μάτι από τη συλλογή⁶. Την άλλη μέρα, ούτε σε μεροκάματα να πάει, ούτε πουθενά έξω από τη συλλογή. Τον ερωτά η γυναίκα του τι έχει. Προσπαθεί να τον κάνει να γελάσει: αυτός τη μάλωσε, να τον αφήσει ήσυχο.

Ο πλούσιος, περνά μια βραδιά, περνά άλλη, περνούν τρεις, ούτε λύρα πια άκουε ούτε γέλια, ούτε χορό των παιδιών.

Το πρωί βλέπει το φτωχό κι έρχεται:

«Να, χριστιανέ, τα γρόσια σου, κι ούτε αυτά θέλω ούτε τη σκοτούρα τους.»

Από τότε, πάλι χαρούμενος στο σπίτι του, ο φτωχός έπαιζε τη λύρα, χόρευαν τα παιδιά του, σαν και πρώτα, και το άλλο πρωί στη δουλειά.

Ελληνικά παραμύθια, εκλογή Γ.Α. Μέγας, Βιβλιοπωλείον της Εστίας

1.μαθές: βέβαια, πράγματι
2.αξίνα: εργαλείο για σκάψιμο
3.γρόσια: χρήματα
4.πραμάτεια: εμπορικό κατάστημα
5.τσιχ: κιχ
6.συλλογή: σκέψη, προβληματισμός

1. Κυκλώστε τη μοναδική σωστή απάντηση.

✓ Ο στόχος του αφηγητή είναι:

- A. να κατατοπίσει το κοινό του
- B. να φοβίσει το κοινό του
- Γ. να ενημερώσει το κοινό του για τα δρώμενα
- Δ. να διδάξει το κοινό του

✓ «Ήταν ένας φτωχός με πολλά παιδιά»: Η πρόταση του κειμένου είναι:

- A. απλή πρόταση
- B. επαυξημένη πρόταση
- Γ. δευτερεύουσα πρόταση
- Δ. ελλειπτική πρόταση

✓ «σαν άκουε κάθε βράδυ τα γέλια και τις χαρές του φτωχού»: Η συγκεκριμένη πρόταση του κειμένου είναι:

- A. χρονική πρόταση
- B. κύρια πρόταση
- Γ. παρομοίωση
- Δ. αιτιολογική πρόταση

✓ «να περνούν ζωή αγγελική»: Ποιο σχήμα λόγου υπάρχει στο συγκεκριμένο απόσπασμα;

- A. προσωποποίηση
- B. μεταφορά
- Γ. υπερβολή
- Δ. κυριολεξία

✓ «αυτός τη μάλωσε, να τον αφήσει ήσυχο»: Η υπογραμμισμένη πρόταση του κειμένου είναι:

- A. βουλητική πρόταση
- B. κύρια πρόταση
- Γ. τελική πρόταση
- Δ. συμπερασματική /αποτελεσματική πρόταση

- ✓ «Πώς εγώ μαθές να μην είμαι ευχαριστημένος κι αναπαμένος σαν αυτόν»: Τι μέρος του λόγου είναι η υπογραμμισμένη λέξη;

- A. ουσιαστικό
- B. επίθετο
- Γ. ουσιαστικοποιημένο επίθετο
- Δ. μετοχή

- ✓ «έπειτα να πιάσει ο πατέρας τη λύρα του, να χορεύουν τα παιδιά»: Η σύνδεση των προτάσεων είναι:

- A. παρατακτική
- B. υποτακτική
- Γ. ασύνδετο σχήμα
- Δ. πολυσύνδετο σχήμα

- ✓ «να δω τι θα κάνει»: Η πρόταση του κειμένου που υπογραμμίζεται είναι:

- A. αιτιολογική
- B. κύρια ερωτηματική
- Γ. πλάγια ερωτηματική
- Δ. ερωτηματική

- ✓ Να δώσετε ένα (1) συνώνυμο για κάθε λέξη από τις πιο κάτω (οι λέξεις είναι υπογραμμισμένες στο κείμενο):

ειδεμή

συλλογιζόταν

- ✓ Να δώσετε ένα (1) αντώνυμο για κάθε λέξη από τις πιο κάτω (οι λέξεις είναι υπογραμμισμένες στο κείμενο):

μάλωνε

πουθενά

2. Ερώτηση ανάπτυξης

Ποια αλλαγή στα συναισθήματα του ήρωα διαπιστώνετε, από τη στιγμή που ο πλούσιος του πρόσφερε τα γρόσια; Πού οφείλεται η συγκεκριμένη αλλαγή;

[Να απαντήσετε σε κείμενο πέντε (5) σειρών.]
